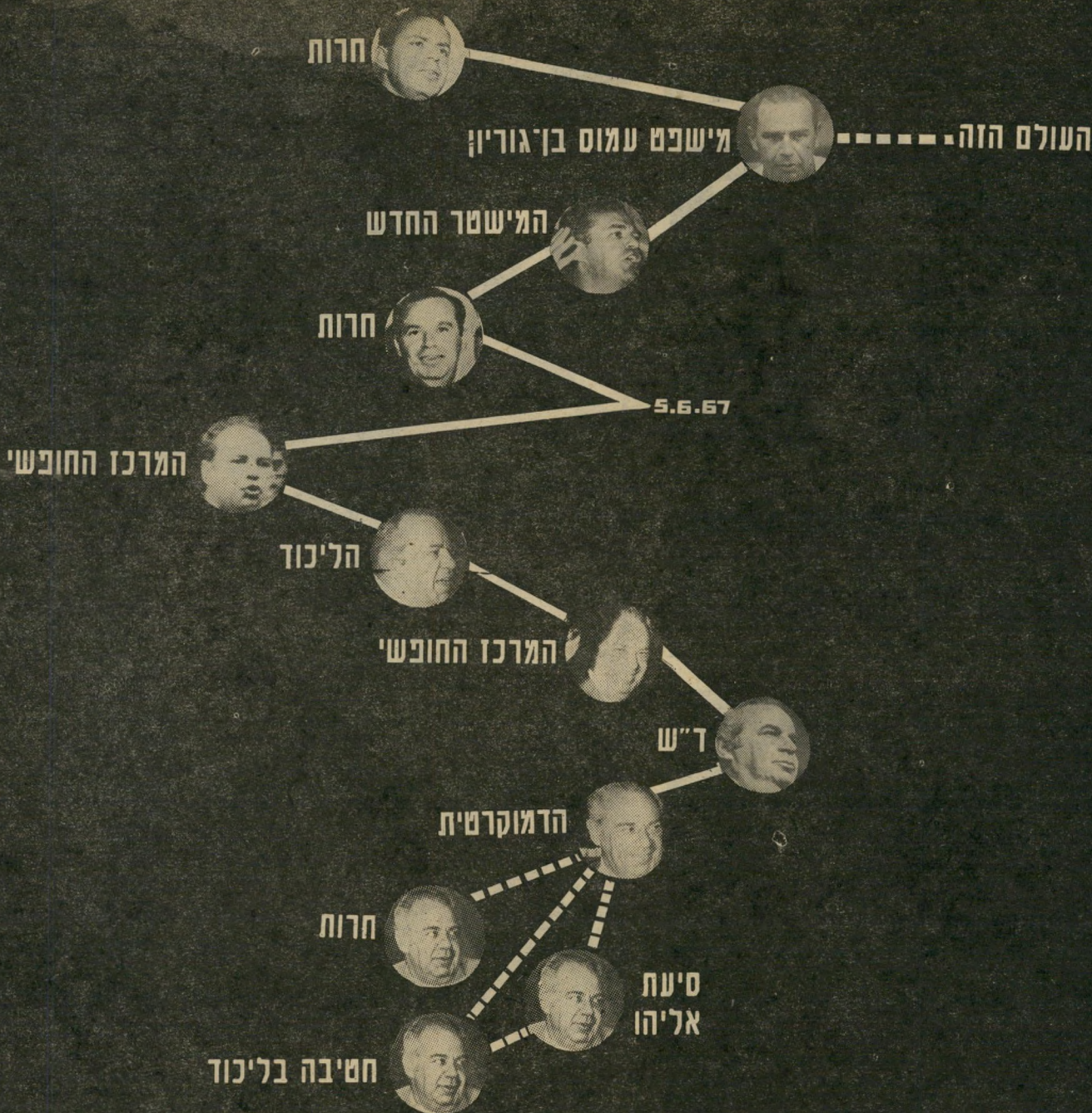

1950
1955
1959
1965
1967
1973
1976
1977
1978
1979
1980

● להצטרף אף הוא לפיעת אחוזה, וזהו מיד את עצמו בראש סיעה של ארבעה ח"כים. ● להצטרף מייד לחרות. שמואל תמיר רגיל להמר כדי להישאר בחיים. באחרונים של הכנסת הקודמת, כאשר הבין כי הישרדותו מחייבת את הצטרפותו לד"ש, עשה תרגיל נועז. ד"ש לא רצתה בו, והעמידה לו תנאי שנועד לחסום אותו: להתפטר קודם כל מן הכנסת, להצטרף לד"ש כחבר פשוט. אך תמיר לא היסס, התפטר מן הכנסת יחד עם נוף. השניים הצטרפו לד"ש — וחיש מהר השתלט תמיר על התנועה כולה. התפטרותו של תמיר עתה מזכירה תרגיל זה. הוא ויתר זמנית על מקומו בממשלה כדי להכתיב לעצמו את היעד שהוא עכשיו עוקרי: להכתיב לעצמו מקום בכנסת הבאה, כנקודת מוצא לזינוק חדש.

חזרה לליכוד

ה רעיון להצטרף עכשיו כחבר פשוט לתנועת-החרות הוא מפתה מאוד. לפחות איש אחד, המקורב לבגין, יעץ לו זאת השבוע. חרות היא תנועה מדולדלת. מילכד בגין אין בה מנהיגים מרשימים. אחרי בגין יישאר חלל ריק. עור וייצמן נפלט החוצה, ומנוי וגמור עם רבים מראשי חרות לחסום את דרכו בחזרה, גם אם ירצה בכך. הוא נטע זר בחרות. לא כן תמיר. הוא היה באצל, היה חבר חרות כמה פעמים בעבר. השינאה שעורר בעת הפילוג של 1966 שככה. בממשלה הנוכחית התחנף לבגין ככל שניתן. על הקיצוניים שבחרות התחבב בשורה של חוקים דראי קוניים, בעלי ריח טוטאליטרי חריף. אנשים כמו דוב שילנסקי (דאה הנדון) מעריצים אותו. כהנהגה חדשה, בני בגין ווייצמן, יוכל תמיר לתפוס את מקומו בקלות לצד אנשים כמו יצחק שמיר ודודי לוי. תוך זמן קצר ישתלט על התנועה, בני בעיות. זוהי האופציה האחת. השניה היא מורכבת יותר. אם יצטרף תמיר ל"אחוזת", תבוא זו במקום התנועה הדמוקרטית. כראש סיעה בת ארבעה חברים (שאליה יצטרף, קרוב לוודאי, בנימין הלוי, שגם הוא משועבד לתמיר במידה רבה), יהווה תמיר כוח בכנסת הנוכחית, המפוצלת.

כל זה ברור גם לראשי הליכוד. איש מהם אינו אוהב את תמיר, ומעטים מהם מאמינים לו. אך לא תהיה להם ברירה. כראש סיעה בכנסת הנוכחית, יהיה תמיר דרוש לעצם קיומה של הממשלה. הוא יוכל לנהל עימה משאומתן קואליציוני חדש, לדרוש לעצמו את תיק שר החוץ בכנסת הנוכחית, ובוודאי יוכל להבטיח לעצמו את שיבתו למישר-המישפטים תוך כמה שבועות.

המפסיד היחיד

מ יהיו אם כן, המפסיד בכל המישחק הזה? המפסיד היחיד הוא האיש המחייך: ייגאל ידן, המשועבד לתמיר מזה שלוש שנים. למעשה כל התרגיל לא נועד אלא לדבר אחד: לחסל את ידן, ולתפוס את מקומו כי מנהיג השריד האחרון של ד"ש, כדי לסחור בו לקראת הבחירות. ידן אינו מבין זאת. הוא תמים מדי. אך כימעט כל פוליטיקאי אחר בארץ תפס זאת מייד. כאשר אמר אבנרי כי "זוהי הבגידה האחרונה של תמיר — לפי שעה" הביע את אשר חשבו רבים. אך כמעשה בגידה, היתה זאת מלאכת מחשבת. העיתון השיטה, האפתעה היו מושי למי. בדרך הזויזאנים של שמואל תמיר נוסף זיג נוסף — והזוג לא יאחר לבוא. מיבצע-ההישרדות של תמיר, שהכז ציפני לו, החזק — אך כצורה שאיש לא ניבא אותה. התירוץ היה עלוב ושקוף: אין תמיר יכול לסבול מבחינה מצפונית סביעה בת שלושה ח"כים תחזיק שלושה שרים בממשלה. מבחינה זו באה פרישת נוף בדיוק בשעה הנכונה — היא הורידה את מיספר חברי הסיעה מארבעה חברים לשלושה, וכך נתנה חיזוק לתירוץ של תמיר. לפני כן, בחודשים האחרונים, השמיע תמיר את הדרשה כי עמיתו, ישראל כץ, יתפטר מן הממשלה כדי להקטין את מיספר שריה. כץ סירב, הזמין את תמיר להתפטר. עתה ברור כי תמיר השמיע תביעות אלה כהכנה לפרישתו שלו. מובן שפרישת תמיר מן הממשלה היא רק צעד ראשון במיבצע מורכב. מה יהיו הצעדים הבאים? למעשה פתח תמיר לפני עצמו שתי אופציות:

קבעה בו במקום: "עקיבא נוף פועל בשליחות תמיר." (ביגלל אותה שיחה לא הספיק תמיר להגיש לכנסת את התיקון לחוק-העונשין, המטיל מאסר של שנה אחת על קיום יחסים הומוסקסואליים בין מבוגרים, תוך הסר כמה — שערווריה מישפטית שנכפתה על הממשלה על-ידי הדתיים. החוק לא הובא לדיון.) למחרת היום התפוצצה הפצצה, שכימעט השכיחה את התימרון הקטן של נוף, ושנתנה לו משמעות חדשה לגמרי: שמואל תמיר הודיע על התפטרותו מן הממשלה. מבחינת הבוחרים, זוהי סיעה אפסית. כל התנועה הדמוקרטית ביחד זכתה בסיקרי דעת-הקהל האחרונים ב-0.2% — ואין לה שמץ של סיכוי לגדול. **הבעייה של תמיר היא, איפוא, בפשטות: למכור את כוחו בכנסת הנוכחית כדי להכתיב את עצם נוכחותו בכנסת הבאה.** באופן תיאורטי, יכול תמיר להציע את סיעתו החדשה למערך: הפלת הממשלה הנוכחית תמורת כסא בכנסת הבאה. אולם הצטרפות סיעת-תמיר כחטיבה במערך תיתקל, בלי ספק, בהתנגדות קיצונית מצד מפ"ם, ושימעון פרס לא יוכל לכפות זאת גם על מיפלגתו שלו ביגלל התמודדותו עם יצחק רבין. למערך כדאי יותר לקנות ח"כים בודדים, או לעשות עסק עם השותפה הוותיקה, המפד"ל. האופציה האמיתית של תמיר היא בכיוון ההפוך. כראש סיעה חדשה יוכל להצטרף שוב כחטיבה עצמאית לליכוד. יהיה זה מיבצע מבריק מכמה בחינות: ● בראש חטיבה של ארבעה (או חמישה) יוכל לדרוש כעשירית מן הייצוג של הליכוד בכנסת הבאה. אם יזכה הליכוד ב-20 מנדטים, יוכל תמיר להבטיח מקומות לעצמו ולאליהו. (לשני האחרים יצטרף לתת פרסי-תנחומים. בוודאי לא תהיה לתמיר בעייה לסדר את נוף, כשם שסידר בשעתו את אולמרט.) ● כראש חטיבה עצמאית, לא יהיה תלוי באיש. אילו נכנס לחרות, היה תלוי במישחקים הפנימיים בתנועה גדולה זו. אך איש בליכוד אינו יכול להתערב בענייניה של חטיבה אחרת, וכתנועה שאין לה חברים תהיה חטיבת-תמיר נתונה במצב אידיאלי, כשהיא בת-חרות לגמרי להבטיח את האינטרסים האישיים של מנהיגיה. ● אחרי שיוכנס לכנסת הבאה, ייפתח מישחק לגמרי חדש. אז יהיה לתמיר פנאי לעפוק במיבצעים חדשים — למשל הצטרפות לקואליציה בראשות המערך.